

Et hovedtræk ved Cotonou-aftalen er afvikling af Lomé-landenes generelle præferencer på EU-markedet til fordel for frihandelsaftaler mellem EU og de enkelte lande eller områder – aftaler, som skal være i overensstemmelse med WTO-reglerne. Det er der efter Enhedslistens opfattelse en del problemer i.

For det første står en lang række af ulandene til at tabe på den type frihandelsaftaler, man forestiller sig under Cotonou-aftalen. Der vil være en del af de nuværende ikkegensidige handelsindrømmelser fra EU til AVS-landene, der ikke vil overleve.

For det andet er der en overhængende fare for, at aftalerne vil være til skade for den regionale integration, f.eks. SADC-initiativet. Det er i hvert fald et af de spørgsmål, som vi gerne vil have yderligere belyst under udvalgsbehandlingen.

Endelig synes vi også, det er dårlige nyheder, at Cotonou skal bringe relationerne til AVS-landene i overensstemmelse med WTO-reglerne, af den grund at der inden for WTO er tale om meget ringe præferencer for de mindst udviklede lande.

Også på andre områder trækker Cotonou efter vores opfattelse i den forkerte retning. Det gælder f.eks. i spørgsmålet om intellektuel ejendomsret, som endelig er kommet på den politiske dagsorden takket være en række medicinal-selskabers sagsanlæg mod den sydafrikanske regering.

I aftalen gentages det som i mange andre aftaler mellem EU og ulande, at TRIPS-aftalen skal overholdes til punkt og prikke. Og ikke nok med det er der formuleringer i aftalen, som kan tolkes derhen, at den fleksibilitet, TRIPS-aftalen i dag yder på spørgsmålet om patent på liv, skal ignoreres. Det er i lodret modstrid med det forslag, gruppen af afrikanske lande lykkeligvis har fremsat i TRIPS-regi. Enhedslisten ønsker ikke at bidrage til, at fleksibiliteten, hvad angår patent på liv, bliver ringere, tværtimod.

Også på andre økonomiske områder er der grund til at kigge nærmere på den her aftale. Det gælder f.eks. spørgsmålet om investeringer, hvor teksten råber på yderligere beskyttelse for investorer, men ikke nævner noget om investoreres pligter. Det er efter vores opfattelse en forkert tilbagegang, som kan bidrage til, at ulandene svækkes over for de multinationale selskaber.

Mange tilhængere af aftalen vil givetvis lægge megen vægt på, at demokrati og menneskerettigheder skal fremmes. Det er selvfølgelig et per-

spektiv, som Enhedslisten fuldt ud tilslutter sig, men samtidig mener vi, at troværdigheden af de store ord bliver alvorligt skadede, hvis der bliver tale om en opportunistisk brug af kravet om menneskerettigheder og demokrati.

Ifølge de oplysninger, som vi har, har man stillet Cuba over for krav, som man ikke har stillet til andre lande, og i så fald er det med til at skabe en dobbelt standard, som vi finder uacceptabel. Det er klart, at det også er noget af det, som vi vil have nærmere undersøgt under udvalgsbehandlingen.

Alt i alt er der en række problemer, som vi vil komme ind på i det videre arbejde.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Mange af de punkter, som hr. Søren Søndergaard nævnte, er punkter, som vi er enige i skal rejses, selvfølgelig. Og vi er også enige om, at meget af det her skal laves om. Jeg sidder jo også i det danske Folketing for at lave en hel masse om i Danmark, og jeg ville synes, at det var meget nedslående, hvis de regler, der gjaldt, i og med at jeg har underskrevet grundloven, ikke også stod til at ændre.

Jeg vil spørge hr. Søren Søndergaard, om han ikke vil fortælle, hvordan de her lande skal få en chance. Når vi har en præferenceaftale, så lever de fuldstændig på nåden, og den har været meget, meget, meget spinkel i det her forløb, og de har ikke kunnet alliere sig med hinanden.

I og med at de indgår en frihandelsaftale og har rettigheder og pligter og oven i købet har det regionale element med sig, så kan man jo forestille sig – det er ikke sikkert, det går sådan – at de også kan begynde at gå ind i de her sammenhænge.

Så er der selvfølgelig et krav til os om at støtte, at vi får en meget mere fair frihandel end den, vi har i øjeblikket, at vi får en mere bæredygtig frihandel end den, vi har i øjeblikket, og at der kan laves sanktioner – hvilket jeg tror er meget vigtigt – når det her bliver brudt. Og så skal vi i øvrigt have en bedre bistandshjælp, for det giver jo heller ikke mening, hvis de ikke får den hjælp den anden vej rundt.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg har to svar til fru Margrete Auken.

Det, der adskiller det danske Folketing og WTO, er, at der er en offentlighed omkring det danske Folketing, der giver folk mulighed for at